

Dörrar och fönster

Dörrar

Många faktorer påverkar dörrens öppnings- och stängningsförmåga. En dörr behöver regelbundet ett förebyggande underhåll för att fungera på ett säkert och bra sätt.

Allmän rengöring av ytter- och innerdörrar

Använd allmänt förekommande rengöringsmedel, förslagsvis vanligt diskmedel. Använd inte medel som kan repa eller lösa upp ytan. Undvik därför lösningsmedel, skurpulver, stålull etc. Fukta ytan nedifrån och upp men rengör uppifrån och ned. Annars finns risk för att ränder uppstår.

Underhåll av ytterdörrar

Alla ytterdörrar till bostaden är utrustade med säkerhetslås för att öka säkerheten. Smörj låshuset några gånger om året med smörjmedel som är avsett för dörrlås. Spänn samtidigt alla skruvar i låset. Låscylindern ska rengöras och smörjas minst två gånger om året. Används låset ofta rekommenderas rengöring och smörjning oftare. Smörj låscylindern med en låsspray, **använd inte olja, fett eller grafit** då detta orsakar stopp i cylindern. Smörj en gång innan vintern för att förhindra kondens och isbildning i cylindern.

Låshuset

Kontrollera de nycklar som används mycket, de slits med tiden och ska då bytas ut.

Underhållsbehovet för gångjärnen beror på hur mycket dörrarna används och i vilken miljö de befinner sig i, men kontrollera dem minst en gång om året. Lösa skruvar försämrar dörrens funktion, ökar slitaget och underlättar inbrott. När gångjärnen används mycket så får de en svart beläggning av damm, detta förhindras genom att regelbundet underhålla och smörja gångjärnen.

Underhåll av skjutdörrsgarderob

Skjutdörrarna till skjutdörrsgarderoben är av fabrikatet Mirro. Panelen och profiler torkas vid behov av med en lätt fuktad trasa. Vid lättare fläckar kan svagt allrengöringsmedel användas. Golvskenan torkas efter eventuell våttorkning helt torr. Det är viktigt att golvskenan hålls ren. Ingen smörjning skall ske på hjul.

Fönster

Fönstren är av fabrikatet

Ett fönster som inte underhålls kan med tiden börja se dåligt ut. Flagnande färg och glas som skallrar kan vara resultatet av dåligt underhåll. Detta kan räddas utan att hela fönstret behöver bytas. Har det däremot börjat växa röta i fönsterramen så måste man byta hela fönstret, därför är det viktigt att underhålla alla fönster ordentligt. Röta är en form av svamp som angriper trä som utsätts för fukt under en längre tid.

Invändig kondens är inte tecken på ett felaktigt fönster. När luftfuktigheten inomhus är hög samtidigt som lufttillströmningen från underliggande radiator är förhindrad kan det bildas kondens på nedre delen av fönstret. Detta ska åtgärdas genast genom att förbättra ventilationen och/eller se till att den varma luften från radiatoren får strömma fritt, detta för att undvika skador på fönstret. Bildas det kondens mellan glasrutorna är det fel på fönstret och ska felanmälas.

Tvättning av fönster

För att undvika repor på glaset bör tvättning ske med putsmedel och textilduk/gummiskrapa. Vid utvändigt putsning passa då på att torka av aluminiumbågen, karmbeklädnad och fönsterbleck med en mild tvållösning. Fönstrets rörliga delar ska smörjas en gång om året.

Swedoor

- [Inspiration](#)
- [Produkter](#)
- [Råd & Tips](#)
- [Köpställen](#)
- [Arkitekt / Byggare / ÅF](#)
- [Partners](#)

Skötselansvisning innerdörrar

Som vägledning vid val av material för rengöring och reparation av dörrsnickerier, lämnar vi här en kortfattad beskrivning av den ytbehandling våra produkter genomgår före leverans. Ni finner här vidare uppgifter om rengöringsmedel samt färger och annat ytbehandlingsmaterial som vi rekommenderar.

Täckmålade produkter

Produkterna är målade med lacker för inomhusbruk med halvmatt glans, som uppfyller höga krav på fyllighet, repfasthet, nötning och utseende samt har hög hårdighet mot de flesta hushållskemikalier, fett och lösningsmedel.

Bättring:

Mindre skador penselbättras. Fråga i er färghandel efter produkt lämpad för inomhussnickerier.

Större skador kräver som regel spackling och total ommålning. Testa lämpligen först på ett mindre parti på t.ex. dörrens bakkant för att säkerställa att den tänkta produkten är förenlig med den ursprungliga ytbehandlingen.

Beakta att karm och dörrblad kan ha olika ytbehandling.

Rengöring:

Använd allmänt förekommande rengöringsmedel. dock ej alkalisk. Förslagsvis vanligt diskmedel. Använd inte medel som kan repa eller lösa upp ytan. Undvik därför lösningsmedel, skurpulver, stålull etc. Fukta ytan nedifrån och upp men rengör uppifrån och ned. Annars finns risk för att ränder uppstår. Eftertorka.

Bruksanvisning

Fönster och fönsterdörrar från H-Fönster i Lysekil har en unik konstruktion som säkerställer en överlägsen livslängd och komfort även i de mest utsatta lägen. Med nedanstående enkla underhållsmoment kan du känna dig trygg att fönstret behåller sin lyster och funktion genom generationer.

Fönstertvätt

För att undvika repor i glasytan bör tvättning av fönstren ske på traditionellt vis med ett PH-neutralt allrengöringsmedel, textilduk/ gummiskrapa.

Passa på att rengöra underdelen av karmen och se till att hålen är öppna för fri vattendränning.

En gång per år bör utsidans aluminiumbåge och karm tvättas med mild tvållösning.

OBS! Använd aldrig lösningsmedel eller frätande medel till någon del av fönstret. Färgen på trädelarna mattas lätt av starka puts- och lösningsmedel. Testa först på en undanskymd del innan putsmedlet används. Även vissa starkt alkaliska fönsterputsmedel kan ge bestående skador. Se bifogad skötselinstruktion från Teknos.

Invändig kondens

Invändig kondens orsakas inte av en felaktig fönsterfunktion.

När luftfuktigheten är hög och effektiv lufttillströmning från underliggande radiator är förhindrad kan kondens bildas på nedre delen av glaset. Detta skall omedelbart åtgärdas med förbättrad ventilation i rummet och/eller fri passage av varmluft från radiator över insida fönstret. Kondensvatten som blir stående på tätningslist och träbeklädnad kommer med tiden att ge defekter på trädelens ytbehandling.

Kondens mellan glasrutorna är ett fabriktionsfel på glaset och skall anmälas till tillverkaren.

Ommålning

Före ommålning av trädelen bör den spårmonterade tätningslisten mellan karm och båge demonteras.

Smörjning

En gång per år kontrolleras/smörjs:

På utåtgående fönster

Leder i beslagen: Öppna fönstret och håll några droppar olja i beslagens leder. Detta gäller även barnspärrens rörliga del i karmen.

Spår i karm för glidare: Öppna fönstret och lägg lite osyrat vaselin ovanpå de plastbelagda glidarna på var sida. Öppna och stäng fönstret några gånger för att fördela smörjmedlet jämnt.

På utåtgående dörrar

Rörliga delar i spanjolett: Öppna dörren och droppa in olja i öppningen för låskolvar samt i de utstansade runda hålen i kantskenan på spanjoletten.

Utvändigt handtag: Droppa olja i handtagets lagring.

Gångjärn: Droppa olja genom det utstansade hålet i den övre gångjärnshalvan.

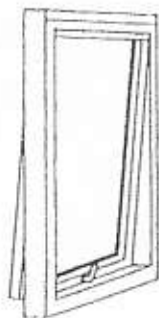
Broms: Kontrollera att bromsen är fri från föroreningar. Smörj ej! Smörjmedel kan minska bromsverkan.

På inåtgående fönster och dörrar

Rörliga delar i spanjolett: Öppna och droppa olja på samtliga rörliga delar. Öppna och stäng några gånger för att fördela smörjmedlet.

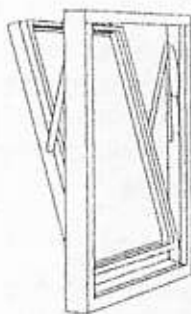
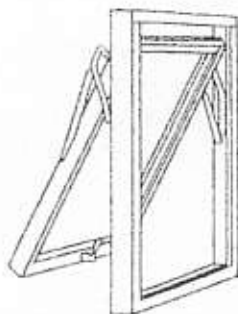
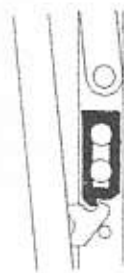

Så här öppnar du....

1. När du vrider om handtaget på ditt H-Fönster kan du bara öppna det ca 10 cm. Det ser barnspärren till. Det finns även ett med handtaget låsbart vädringsläge efter ca 4 cm öppning.

2. För att öppna det ytterligare får du lyfta barnspärren. Den sitter i karmen till höger. Med ett finger lyfter du den lätt den halvcentimeter som behövs för att spärren skall frigöras.

3. Nu kan du öppna fönstret helt. Prova några gånger så ser du hur lätt det går.

4. Även helt omsvängt, i putsläge, fungerar barnspärren. Följ bruksanvisningen lugnt, bild för bild så lär du dig handgreppen direkt. När du stänger fönstret igen går barnspärren i lås automatiskt.

5. Kopplat H-Fönster, 2+1. När du skall putsa mellan glaset öppnar du fönstret till omsvängt läge enligt bild/text 1-4, därefter öppnar du koppelskruvarna. Enkelbågen är nu öppningsbar inåt rummet.

....och så här sköter du ditt H-Fönster

När er lägenhet nu utrustas med nya fönster är det kanske vissa saker ni funderar på. Här följer lite information som kan klarlägga en del frågetecken. När du putsar ditt fönster, skall du torka av aluminiumbågen och karmen. Fönstrets utsida, båge/karm av aluminium, bör tvättas med fönsterputs, textilduk /sämmskinn minst en gång per år. Efter ett regn kan det kvarstå vatten i bottendelen på karmen detta märks när fönstret öppnas. Vattnet gör inget som helst skada och försvinner efter ett tag.

H-Aluminium dörren
Dörren är försedd med inbyggt uppställningsbeslag (gäller ej HALDE-dörr). Detta regleras med handtaget, som vid vertikalt läge låser uppställningsbeslaget och vid horisontellt läge frikopplar det. Gångjärn och spanjolett till H-Aluminiumdörren smörjes vid behov med olja.

H-Aluminium fönster
Fönstret har glidskenor på var sida om fönsterbågen och dessa bör då och då smörjas med osyrat vaselin. Spanjolettens låshus och ändkolvar skall vid behov smörjas med olja. Så även beslagens leder, samt barnspärrens rörliga del i karmen.

Luftspärr
Som tillval kan man välja en luftspärr som håller fönstret öppet i vädringsläget. Fönsterbågen öppnas till barnsäkringen och spärras. När fönstret skall stängas släpper man luftspärren som är placerad på vänster sida i karmen.

Skötselråd fönsterbänkar i natursten

Rengöring och underhåll

Avtorkning med fuktig trasa är den rengöring som behöver göras vid t.ex. veckostädningen. Ytbearbetningen är nästan alltid polerad och denna yta är särskilt känslig för sura vätskor, det är därför mycket viktigt att torka upp vattenspill och överloppsvatten från blommornas krukor.

Renovering

Mekaniska skador kan ofta lagas med en polyestermassa med stensmjöl som infärgats till med stenen överensstämmande kulör. Större skador lagas genom att stenbit infälles och fästes med hårdplastlim och ev. dubbar. Spräckta skivor kan ofta sammanfogas med hårdplast. Ibland är det nödvändigt att armera stenens undersida med polyesterplast och glasfiber. Detta måste utföras på stenhuggeri.

Fläckborttagning

Stearin från ljus och marschaller är mycket svårt att ta bort. Avlägsna mesta möjliga mekaniskt, skrapa med kniv och/eller rakblad. Använd sedan terpentin i pastaförfarande (terpentin som blandas med gips till en smidig gröt). Eftertvätta med bensin, ev. också i pastaförfarande. Bäst effekt erhålles med blyfri motorbensin.

Efterbehandling

Polerade och i vissa fall även finslipade ytor kan ha etsats vid rengöring eller av annan orsak. Stenen måste då efterbehandlas för att uppnå rätt ytfinhet. Det bästa resultatet uppnås om stenen kan bearbetas maskinellt på ett stenhuggeri, men i vissa fall kan gott resultat erhållas även vid behandling för hand.

- Ytans jämnhet måste först återställas genom slipning. Ofta räcker det att mycket fina slipmedel användes, t. ex. nylonskurduk (typ Scotch-brite) eller pimpstenspulver. I båda fallen bör slipningen ske med tvålatten.

Pimpstenspulvret läggs lämpligen på en tvålfuktad trasa. På grövre ytor (än polerad) kan stålull användas, gärna med tvålatten eller tvålstålull.

- En polerad ytas glans kan sedan återställas med olika polérmedel. Ett vanligt sådant medel går under handelsnamnet Stenglans. Det innehåller olika hartser och vaxer lösta i ett lösningsmedel. Medlet läggs på tunnt och glansen poleras upp med mjuk trasa eller polérrondell i bormaskin. Överdoserering ger lätt en kladdig yta. Bivax löst i lacknafta kan också användas på liknande sätt. Observera att bivaxet måste finfördelas för att det inte ska ta orimligt lång tid innan det löser sig.

- Även möbel- bil- och golvpulish av högglanstyp kan användas. Arbetsförfarandet måste utprovas från fall till fall. Möbelpulish som innehåller spindelolja kan dock ge gulfärgning åt ljus sten.

© Stenentreprenader i Hesselholm AB | Helsingborgsvägen 8, 281 49 HÄSSLEHOLM
Tfn: 0451-457 70 | Fax: 0451-457 96